

Határtalan program – HAT-16-06-0006

Beszámoló

Kérjük, foglalja össze a projekt legfontosabb eredményeit, tapasztalatait (max. 2000 karakter szóközzel)

A projekt egyértelmű eredménye a két iskola és a diákok közötti kapcsolatfelvétel és az azóta is ápolott kapcsolattartás. A diákok hamar szoros barátságokat kötöttek és várták, hogy a második úton vendégül láthassák a külhoni diákokat. Rengeteg tapasztalatot szereztek, ismereteik bővültek és a média által közölt információkat megélték. Az itthoni diákok megismerhették a külhoni helyzeteket, megismerték az ottani magyarságot, szokásaikat, történetüket. Az ez idáig csak a könyvekben tanultakat most olyan emberek szájából hallhatták, akik maguk is átéltek nehéz időket. A külhoni csoportban utazók közül Magyarországon még csak páran jártak, és akkor sem Budapesten. Hihetetlen volt látni a rácsodálkozásukat a hatalmas városra, nem tudták elképzelni a méreteit. Nagy élmény volt számukra a tömegközlekedés, különösen a metró, a mozgólépcső és a BKV hajó. A kinti tanárokkal egyeztetve alkottuk meg az itteni programjukat és próbáltuk a lehető legtöbb dolgot beleilleszteni.

Amennyiben a tervezett programhoz képest változás történt, kérjük ennek leírását és rövid indoklását. (max. 2000 karakter szóközzel)

A programokban jelentős változás nem történt. A költségekben a helyszínek meglátogatása nem okozott változást. A Bercsényi Miklós Élelmiszeripari iskolában tettünk látogatást ahol a tanműhelyek által gyártott termékekből kóstolót és ajándékot is kaptak. A külhoni diákok mindegyike rendelkezett magyar vagy ukrán útlevelel így az erre számolt költségkeretet átcsoportosítottuk az étkezés és az utazás finanszírozására.

Az eredetileg budapesti helyszíni lakhatást módosítanunk kellett a kollégiumaink feltöltöttsége miatt, emiatt a közlekedés költségei növekedtek.

Mivel 2016. október 27-én, a csoport elutazásának a napján tartotta a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara az I. Agrárgazdasági Pályaválasztási kiállítását, a csoport itt töltött idejét egy nappal sikerült meghosszabbítanunk. A programon megismerkedhettek a magyar szakképzéssel, a duális rendszerrel és a nemzetközi lehetőségekkel is.

Az utazás kezdő időpontja: 2016. október 10.

A hazaérkezés időpontja 2016. október 13.

Az utazás időtartama 4 nap

Utazásban résztvevők száma (utazó személyek száma összesen) 54

Amennyiben diákok utaznak részt vevő kísérők száma 6

Az adomány összege 200 000 Ft

Az adomány felhasználása (max. 3000 karakter szóközzel)

Az adományt készpénzben adtuk át, melyet a külföldi iskola vezetése legmegfelelőbbben használt fel. A külföldi partnerrel történt előzetes egyeztetések során kiderült az, hogy az iskola adminisztrációs felszereltsége nem megfelelő. Az iskola a megkapott adományt célszerűen, az előzetesen megbeszéltek alapján használta fel, melyről folyamatos egyeztetések folytak. A FM KASZK 4 iskolájának diákjai, tanárai és technikai dolgozói összesen 200 000 Ft adományt gyűjtöttek össze, melyet az iskola egy színes fénymásoló gép megvásárlására fordított.

Adományozáson kívüli segítségnyújtás (max. 3000 karakter szóközzel)

Minden olyan program, amin a külföldi diákok Budapesten részt vettek az iskola segítségnyújtása volt a Kárpátaljaiak felé. Ezek voltak: Gödöllő kastély meglátogatása, Parlament látogatás, utazás új típusú vonattal. Olyan színes és szakmailag is gazdag programot sikerült a diákoknak összeállítanunk, hogy a mai napig hálásak és egy életre szóló élménnyel gazdagodtak, nem beszélve a megkötött barátságokról és a kialakult kapcsolatról a két iskola között.

A külföldi diákok ajándéksomagot kaptak, melyben iskolánk által gyártott termékek voltak. A külföldiak látogatása során a DÖK képviselői rengeteg városi és helyismereti kvizzel készültek, melyek mindegyikével az általános műveltségük is fejlődött.

Vállalt sajtómegjelenések száma 7

Vállalt sajtómegjelenések formája Iskolai honlap, facebook oldalak

Az első utazás időpontja, 1. nap 2016. október 10. hétfő

Az első utazás helyszíne, 1. nap Budapest – Beregszász – Csetfalva – Técső

Az első utazás programjának rövid leírása 1. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Kora reggel a Felvonulási tér buszparkolójából indultunk a nagy útra. Rövid pihenőkkel viszonylag hamar értünk a Beregsurányi határátkelőhelyre. Sajnálatosan nem volt gyors a határátlépés, hiszen a

magyar oldalon is egy, az ukrán oldalon is egy órát kellett várakozni. E miatt a tervezettnél később értünk csak Beregszászra. Bejártuk Beregszász belvárosát (a magyar főiskola, az Aranyoroszlán, a magyar színház, a Zsinagóga, a Fedák Sári emlékház). Következő állomásunk Csetfalva volt, ahol a templom gondnoka kimerítő és érdekes előadást tartott a református fatemplom és az új, modern, római és görög katolikusok által is használt templomról. Utunkat folytatva Nagyszőlősekre értünk, ahol sajnálatos módon nem tudtuk megtekinteni a Perényi kastélyt. Az idő előrehaladtával, és mert elkezdett esni az eső Huszton csak áthaladtunk. Így érkeztünk meg Técsőre. Megismerkedtünk vendéglátóinkkal, elfoglaltuk a szállásunkat. Vacsora után mindenki fáradtan tért nyugovóra.

Az első utazás időpontja, 2. nap 2016. október 11. kedd

Az első utazás helyszíne, 2. nap Técső – Szinevéri Nemzeti Park – Iza – Técső

Az első utazás programjának rövid leírása 2. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Reggeli után csoportunk kiegészült a helyi diákokkal és együtt elindultunk a Szinevéri Nemzeti Parkba. Lassabban haladtunk a tervezettnél, mert – bár számoltunk az ukrainai utak állapotával – ez az útvonal sem fejlettebb, mint a tavaly megismert Munkács-Ungvár irányú utak. A Nagyág folyó völgyében haladtunk keskeny, kanyargós utakon. Az időjárással szerencsénk volt, mert ugyan esőt és hideget, esetlegesen még havat is jósoltak a helyi meteorológusok, mire felértünk a Nemzeti Parkhoz gyönyörűen kisütött a nap és meleg lett. A Nemzeti Parkban közösen mentünk fel a Szinevéri tóhoz, ahol aztán mindenki a kedve szerint tölthette a napját a csodás fenyvesek között. Volt, aki a gyalogtúrát választotta, volt, aki lovagolt, volt, aki tutajozott a kissé alacsony vízállású tavon. És volt, aki a helyi őstermelők méz és sajt készletét, szárított gomba termését pusztította. Miután mindenki elfáradt, újra buszra ültünk és visszaindultunk Técsőre. Az út során még megálltunk Izán és megcsodáltuk a szinte csak kosárfonásból élő lakosság művészi tevékenységét. Mikor visszaértünk a szállásunkra mindenkinek jól esett a vacsora. Vacsora után lehetőség volt a helyi diákokkal tovább ismerkedni. Kimerülten, de élményekben gazdagon került ágyba mindenki.

Az első utazás időpontja, 3. nap 2016. október 12. szerda

Az első utazás helyszíne, 3. nap Técső – Terebesfejérpatak – Kőrösmező – Técső

Az első utazás programjának rövid leírása 3. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Reggeli után elindultunk Terebesfejérpatakra, Európa közepére. Megtekintettük az emlékművet és a kézműves árusok portékáját. Ezután folytattuk utunkat Kőrösmezőre. Itt megnéztük a pravoszláv templomként működő fatemplomot és megismerkedtünk a hucul néphagyományokkal a helyi néprajzi

múzeumban. Visszaindulva Técsőre megálltunk a Fekete - és a Fehér-Tisza találkozásánál és elsétáltunk egy közelben húzódó Árpád bunkerhez is. Sajnos ez utóbbi állapota nem azt mutatta, amivel érdeklődésünket felcsigázták, így az ott talált rendkívül szemetes, bedőlt oldalú betonbunker komoly csalódás volt. Délutánra – estére nagyon szeles, hideg lett az időjárás, így átfagyva és fáradtan érkeztünk meg Técsőre. A vacsora és a meleg erőt öntött a társaságba, így lefekvés előtt még egy kis kosárlabdázásra is jutott energia.

Az első utazás időpontja, 4. nap 2016. október 13. csütörtök

Az első utazás helyszíne, 4. nap Técső – Visk – Szeklence – Huszt – Budapest

Az első utazás programjának rövid leírása 4. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Reggeli után látogatást tettünk az iskolában és megnéztük Técső nevezetességeit. Megkoszorúztuk a Hollósy Simon emlékhelyet. Visszatérve szállásunkra elbúcsúzva vendéglátóinktól elindultunk hazafelé. Elsőként Visken álltunk meg, ahol a helyi tájházat tekintettük meg. A következő állomás Szeklence volt, ahol a görög katolikus pap mutatta meg nekünk az éppen renoválás alatt lévő középkori fatemplomot és a mellette álló, nem olyan rég elkészült új templomot. Az időjárás sajnálatos módon megakadályozta, hogy csapatunk bevegye a huszti várat, de egy belvárosi sétára volt lehetőség. Az út során rengeteg ortodox templomot láttunk és a gyerekeket nagyon érdekelte ez a téma. Így Huszton bemehettünk a helyi templomba. A gyerekeket nagyon megfogta a hangulat és a másféle szokások megismerésének lehetősége. Sétánkat befejezve már a határ várt minket. A határon újfent nem volt szerencsénk, hosszan váraoztunk. Este érkeztünk meg Budapestre.

A második utazás időpontja, 1. nap 2016. október 24. hétfő

A második utazás helyszíne, 1. nap Técső – Vác

A második utazás programjának rövid leírása 1. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

A külhoni diákcsoport korán reggel indult el Técsőről. A határ az ő útjukat is megnehezítette, mert több mint 4 órát váraoztatták őket. Ennek eredményeként elcsigázva és késő délután érkeztek meg Vácra. A két iskola diákjai találkoztak és még vacsora előtt rövid sétát tettünk Vác belvárosában. Megnéztük a Diadalívet, voltunk a Duna parton, megtaláltuk Técső fáját a testvérvárosok által ültetett parkban, megcsodáltuk a Nagytemplomot és meghallgattuk a harangjátékot a Városháza előtt.

A második utazás időpontja, 2. nap 2016. október 25. kedd

A második utazás helyszíne, 2. nap Budapest, Vác

A második utazás programjának rövid leírása 2. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Reggeli után vonattal mentünk Budapestre. A diákok megtapasztalhatták a „tömeg” érzését. A vonatút nagy élmény volt, mert az új típusú elővárosi vonat nagy sikert aratott a gyerekek között. Az automatizált ajtók, a csendes üzemmód, a konnektor, a wifi. A nyugati pályaudvarra érkeztünk, ahonnan besétáltunk a Kossuth térre. A tér le volt zárva, mert delegációt vártak, viszont ennek köszönhetően a teljes díszszázad ki volt vezényelve és ott parádézott a téren. Egy gyors kvízzjáték eredményeként a gyerekek felfedezhették a tér rejtett zugait. Innen folytattuk sétánkat tovább a belvárosban. Végigsétáltunk a Szabadság téren, megnéztük kívül – belül a Bazilikát, a Vörösmarty teret, a Duna-korzót, a Váci utcát és Duna parton érkeztünk vissza a Kossuth térre. Ekkor már fáradt és éhes volt mindenki, így senki nem bánta, hogy még egy kicsit kellett sétálni, hisz az étteremhez mentünk. Nagy élmény volt számukra az All you can eat étterem. A bőséges ebéd és a meleg hatására mindenki elálmosodott. De menni kellett tovább, hiszen vártak bennünket a Parlamenti látogatóközpontban. Mire a Parlamentből kijöttünk már kezdett sötétedni, így visszasétálva a Nyugati pályaudvarra visszavonatoztunk Vácra, ahol megvacsoráztunk.

A második utazás időpontja, 3. nap 2016. október 26. szerda

A második utazás helyszíne, 3. nap Budapest

A második utazás programjának rövid leírása 3. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Ismét vonattal érkeztünk Budapestre. Ezen a napon Budapest tömegközlekedésével is megismerkedhettek vendégeink. A nap folyamán lehetőségük nyílt használni Budapest majdnem összes tömegközlekedési eszközét (busz, trolibusz, villamos, metro, földalatti, BKK hajó). Ennek megfelelően a pályaudvarról villamossal és busszal jutottunk el a Gellért hegy lábához, amit aztán meg is másztunk. A Gellért hegy után a Budai Várba sétáltunk, ahol szerencsénk volt elcsípni a Sándor palota előtti zenés őrsváltást. A Mátyás templom és a Halászbástya bejárása után ebédelni tértünk. Az ebéd a kimerítő délelőtt után megint csak jólesett már mindenkinek. Ebéd után az Andrássy úton sétálva jutottunk el a Hősök terére, majd a Városligetbe. A Városligetben társaságot 4 csapatra osztottuk, minden csapat kapott budapesti diákkísérőt és az ő felügyeletükkel kellett a megadott kérdésekre megtalálni a válaszokat a liget bebarangolásával. A játék végeztével még volt idő hajózázni a Dunán és így megcsodálni a már kivilágított Duna partot. Partra szállás után siettünk a vonathoz, hogy még időben elérjük a vacsorát. Visszaérve Vácra néhány diáknak már vacsorázni sem volt ereje.

A második utazás időpontja, 4. nap 2016. október 27. csütörtök

A második utazás helyszíne, 4. nap Vác, Budapest

A második utazás programjának rövid leírása 4. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

Reggeli után a csoport részt vett a Táncsics Mihály Mezőgazdasági iskola nyílt napján és megtekintették, az iskolában történő szakmai munkát. Ezután az iskola buszával Budapestre utaztunk, a Bercsényi Miklós Élelmiszeripari iskolába, ahol részt vettünk a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által szervezett pályaválasztási kiállításon. Azért találtuk hasznosnak ennek a programelemnek a beemelését, mert a külföldi diákok nagy része Magyarországon tervezi a továbbtanulást és már most is gazdálkodással foglalkoznak. Ennek a délelőttnek a keretében megismerkedhettek a magyarországi agrár-továbbtanulási és elhelyezkedési lehetőségekkel. Megtekintették az iskolát és a tanműhelyeket. Belekóstoltak a diákok által előállított termékekbe. Ebéd után az iskola busza elvitt minket a Fővárosi Levéltárba, ahol bevezettek minket a levéltári – történész kutatómunka rejtelmeibe. A délután folyamán lehetőség nyílt egy kis vásárlásra, nézelődésre a West Endben. Vonattal tértünk vissza Vácra, ahol a vacsora után a gyerekek ping-pong csatát vívtak a helyi kollégistákkal. A győzelem mámorával tért mindenki nyugovóra.

A második utazás időpontja, 5. nap 2016. október 28. péntek

A második utazás helyszíne, 5. nap Gödöllő - Técső

A második utazás programjának rövid leírása 5. nap (max. 5000 karakter szóközzel)

(Bár az eredeti tervek szerint az út 4 napos volt, de azzal, hogy be lett iktatva Agrárgazdasági Kamara Pályaválasztási Kiállításának megtekintése, egy nappal kitöltük a külföldi diákok itt tartózkodását. Ehhez kellett a buszos cég rugalmassága és az, hogy meg tudtuk oldani plusz költségek nélkül) Reggeli után a csoport az iskolában búcsút vett magyarországi társaiktól és hazaindultak. Gödöllőn még megtekintették a Grassalkovich kastélyt, megebédeltek. Rövid megszakításokkal utaztak a határig, ahol ismét sokat várhoztak. Késő este ért a csoport Técsőre.

Programban részt vevők száma összesen 54

Programban részt vevő diákok száma összesen 48

ebből kárpátaljai diákok száma: 24

Programban részt vevő kísérők száma összesen 6

Adomány összege 200000 Ft